

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛОМОВНИХ КРАЇН»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри мовознавства
кандидатка педагогічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

_____ Ольга РЕМБАЧ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26 серпня 2025 року, протокол № 1
Завідувачка кафедри, докторка педагогічних
наук, професорка
26 серпня 2025 року

_____ Ольга НАГОРНА

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1
Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
27 серпня 2025 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 12
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 12
4.2. Аудиторні заняття	– 13
4.3. Самостійна робота студентів	– 13
5. Методи навчання та контролю	– 13
6. Схема нарахування балів	– 15
7. Рекомендовані джерела	– 15
7.1. Основні джерела	– 15
7.2. Допоміжні джерела	– 16
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 17

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	03 Гуманітарні науки
2.	Код і назва спеціальності	–	035 Філологія
3.	Назва спеціалізації	–	035.041 Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська
4.	Назва дисципліни	–	Лінгвокраїнознавство англomовних країн
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ОК 17
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	Перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	Бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	Другий
10.	Семестр	–	3
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	5 / 150
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	54
	% від загального обсягу	–	36 %
	лекційні заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин	–	12 %
	практичні заняття (годин)	–	36
	% від обсягу аудиторних годин	–	24 %
	самостійна робота (годин)	–	96
	% від загального обсягу тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	3
	самостійної роботи	–	5
	3) заочна форма навчання:		Непередбачена
	аудиторні заняття (годин)	–	
	% від загального обсягу	–	
	лекційні заняття (годин)	–	
	% від обсягу аудиторних годин	–	
	семінарські заняття (годин)	–	
	% від обсягу аудиторних годин	–	
	самостійна робота (годин)	–	
	% від загального обсягу тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
12.	Форма семестрового контролю	–	Екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОК 1. Вступ до мовознавства ОК 13. Практичний курс основної іноземної мови ОК 14. Література англomовних країн ОК 8. Основи теорії мовної комунікації
	2) супутні дисципліни	–	ОК 13. Практичний курс основної іноземної мови ОК 18. Історія основної іноземної мови

3) наступні дисципліни	–	ОК 13. Практичний курс основної іноземної мови ОК 20. Лексикологія ОК 23. Теорія та практика перекладу
14. Мова вивчення дисципліни	–	Англійська

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>Загальні компетентності: ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>Фахові компетентності: ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератур, що вивчаються, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).</p> <p>ПР 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p>

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	Знати базові поняття лінгвокраїнознавства та їх значення для професійної підготовки філолога-перекладача.
1.2)	Мати узагальнені знання про географічні, історичні, демографічні, соціально-економічні та етнокультурні особливості Великобританії, Північної Ірландії та США.
1.3)	Розуміти вплив природних умов, історичних процесів і мовної політики на культуру та комунікативну поведінку англомовних суспільств.
1.4)	Знати риси менталітету, мовленнєвої поведінки, національні символи й культурні традиції англомовних країн.
1.5)	Усвідомлювати роль Британської імперії у поширенні англійської мови та сучасні тенденції розвитку її варіантів.
1.6)	Застосовувати знання системи мови й принципів створення усних і письмових текстів різних жанрів у професійній діяльності.
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	Пояснювати значення лексичних одиниць з урахуванням культурного та історичного контексту.
2.2)	Перекладати автентичні тексти з англійської та української мов із використанням словника та без нього, зберігаючи культурний зміст.
2.3)	Виділяти основну інформацію з автентичних матеріалів, що стосуються культури, освіти, історії та суспільного життя англомовних країн.
2.4)	Будувати усні висловлення на лінгвокраїнознавчі теми, висловлювати власну думку.
2.5)	Обговорювати роль лінгвокраїнознавчих знань у професійній підготовці перекладача та філолога.
2.6)	Розпізнавати та пояснювати культурні реалії і безеквівалентну лексику, визначати їх значення для національного колориту.
2.7)	Усвідомлювати проблеми перекладу культурно маркованих елементів і добирати адекватні засоби їх відтворення.
2.8)	Проявляти толерантність до культурного розмаїття та розуміння специфіки англомовних країн.
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	Здатність здійснювати пошук, критичне опрацювання та аналіз інформації з різних джерел, виявляти, формулювати й розв'язувати проблеми у професійній діяльності.
3.2)	Здатність ефективно спілкуватися іноземними мовами в усній і письмовій формах з урахуванням культурних норм, соціальних контекстів і прагматичних особливостей мовлення.
3.3)	Уміння застосовувати міжкультурні знання про англомовні країни у комунікації, перекладі та аналізі автентичних текстів і культурно маркованих мовних елементів (ідіом, символів, конотацій, соціолектів).
3.4)	Здатність використовувати понятійний апарат лінгвокраїнознавства (культурні концепти, стереотипи, національні картини світу, країнознавчі параметри) у практичній та науково-дослідницькій діяльності.
3.5)	Уміння ефективно користуватися словниковими, довідковими та науковими ресурсами, узагальнювати, оцінювати та презентувати результати власної роботи англійською мовою з дотриманням норм академічного та міжкультурно чутливого

викладу.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) Давати оцінку мовним явищам, фактам та подіям соціокультурного життя країни, мова якої вивчається, розрізняти факти та їхні наслідки.
4.2) Порівнювати діяльність освітніх і культурних інституцій англomовних країн та України, а також аналізувати функції, завдання й відмінності у їхній організаційній структурі.
4.3) Аналізувати лексичні та інші мовні одиниці англійської мови (основні поняття, категорії, ідіоматичні вирази, слова-реалії), визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища й процеси, що їх зумовлюють, з урахуванням теоретичних положень курсу.
4.4) Виокремлювати та досліджувати культурно марковані елементи мови, розуміти їхню роль у міжкультурній комунікації та перекладі.
4.5) Визначати роль і значення іноземної мови в сучасному суспільстві, а також тенденції та зміни у сфері мовної та міжкультурної комунікації.
4.6) Ілюструвати засвоєні теоретичні знання прикладами з практики перекладу, комунікації та лінгвокраїнознавчого аналізу.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) Співвідносити ключові поняття та історичні етапи розвитку англomовного світу з практичними потребами перекладу й міжкультурної комунікації.
5.2) Порівнювати соціокультурні та мовні явища англomовних країн, визначати подібності та відмінності у їхньому розвитку.
5.3) Визначати основні завдання лінгвокраїнознавчого аналізу для адекватного відтворення культурно маркованих елементів у перекладі.
5.4) Оцінювати роль різних видів джерел (історичних, культурних, лінгвістичних) у процесі формування професійних компетентностей перекладача.
5.5) Самостійно оцінювати та узагальнювати опрацьований матеріал, використовувати різноманітні джерела інформації, формулювати висновки та приймати обґрунтовані рішення.
5.6) Встановлювати зв'язок між теоретичними знаннями з історії та сучасного стану англійської мови й практичними вміннями перекладу, викладання та міжкультурної комунікації.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) Співвідносити історичні події та соціокультурні явища з етапами розвитку англomовного світу.
6.2) Порівнювати різні історичні періоди та моделі розвитку суспільства і мови.
6.3) Визначати основні завдання дослідження англomовного світу у контексті професійної діяльності перекладача.
6.4) Оцінювати роль різних видів історичних джерел і текстів у формуванні знань про Британію та англomовний простір.
6.5) Самостійно оцінювати та узагальнювати опрацьований матеріал, користуватися різноманітними джерелами інформації, робити висновки, приймати рішення у процесі навчальної та перекладацької діяльності.
6.6) Встановлювати зв'язок теоретичних знань із практичними вміннями та навичками в умовах професійних і міжкультурних ситуацій.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>

7.1)	Створювати тематичні презентації, плани доповідей та есе з професійної й наукової тематики.
7.2)	Використовувати іноземні мови в усній і письмовій формах у різних жанрах, стилях і реєстрах для розв'язання комунікативних завдань.
7.3)	Укладати мінігларсії та застосовувати фахову лексику в навчальній, професійній і науковій діяльності.
7.4)	Застосовувати вебтехнології та мультимедійні засоби для онлайн-дискусій, презентацій і міжкультурної комунікації.
7.5)	Працювати індивідуально й у команді над навчальними та науковими проектами, ефективно співпрацюючи з представниками різних культур.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет, зміст та завдання курсу «Лінгвокраїнознавство англomовних країн». Основні відомості про Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії.

Тема 1. Основні поняття та проблематика лінгвокраїнознавства

Поняття лінгвокраїнознавства. Об'єкт і предмет курсу. Мета і завдання. Місце та значущість дисципліни в системі підготовки фахівця-перекладача. Основні поняття (реалії, фонові знання, культурні концепти, безеквівалентна лексика, національно марковані слова). Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Розбіжності у фонових знаннях носіїв різних мов. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.

Практичне значення курсу: використання у викладанні іноземних мов, перекладі, міжкультурній комунікації.

Класифікація англomовних країн (Inner, Outer, Expanding Circle).

Географія поширення англійської мови, її статус у світі.

Діалектні та соціальні різновиди англійської мови у лінгвокраїнознавчому та соціолінгвальному контексті.

Тема 2. Великобританія та Об'єднане Королівство: загальні відомості, основні географічні, демографічні, соціально-економічні та етнокультурні характеристики, мовленнєва поведінка й менталітет

Фізико-географічні характеристики Об'єданого Королівства: географічне положення та межі держави; фізико-географічні особливості Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії; клімат та його вплив на спосіб життя населення; природні ресурси та екологічний стан. Вплив географічних умов на господарську діяльність та культуру.

Адміністративно-територіальний поділ Об'єданого Королівства.

Основні міста Сполученого Королівства.

Особливості англomовної топоніміки та географічної термінології.

Національна символіка Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії.

Демографія та національно-етнічний склад: кількість населення та його динаміка; щільність і розміщення населення (урбанізація, сільські райони); віковий і статевий склад населення; міграційні процеси (імміграція, еміграція); основні мовні групи та рівень грамотності. історія та наслідки міграційних процесів. Мовна політика у багатонаціональних суспільствах. Збереження та розвиток мовних меншин.

Соціально-економічний аспект: рівень економічного розвитку та провідні галузі економіки; світові економічні центри, міжнародна торгівля; розподіл зайнятості (сільське господарство, промисловість, сфера послуг); рівень життя населення та соціальні стандарти; освітня система; система охорони здоров'я та соціального захисту; інфраструктура та транспорт.

Національно-етнічний аспект: основні етнічні групи та їх частка в населенні; мовна ситуація (офіційні та регіональні мови); релігійний склад населення; національні та культурні традиції; міжетнічні відносини та культурна інтеграція.

Менталітет: повага до приватності, стриманість у вираженні емоцій, почуття гумору, консерватизм, індивідуалізм та особиста відповідальність, толерантність і мультикультурність.

Мовленнєва поведінка: манера спілкування, типові формули ввічливості, непряме висловлювання, мовні акценти та діалекти, чітке дотримання черговості у діалозі.

Тема 3. Об'єднане Королівство та англомовний світ: історичний огляд

Історичний шлях Англії: від кельтського періоду до сьогодення.

Загадковий Стоунгендж. Рання Британія. Римське завоювання Британії. Англосаксонське завоювання Британії. Середньовічна Англія. Англія часів династії Тюдорів. Конфлікт між королем і парламентом: Громадянська війна; відновлення монархії. XVIII століття: аграрна революція; промислова революція. Вікторіанська Британія. Занепад Британії як світової держави. Перша світова війна. Роки економічної депресії. Друга світова війна. Повоєнна відбудова. 60-ті та 70-ті роки. Британія та Ірландія.

Шотландія, Уельс і Північна Ірландія: стислий історичний нарис.

Англійська мова в історичному й соціокультурному контексті: розвиток, варіативність, глобалізація

Чинники, події, фактори та постаті, які вплинули на розвиток англійської мови. Соціокультурний фон історичного розвитку англійської мови. Поширення англійської мови у світі. Сучасні тенденції розвитку англійської мови. Територіальні варіанти англійської мови. Діалекти англійської мови.

Вплив англійської мови на інші мови світу на сучасному етапі.

Роль Британської імперії у поширенні англійської мови. Лексичні та культурні запозичення з інших мов. Формування національних варіантів англійської.

Тема 4. Політична система та державний устрій Великобританії: чинники формування та вплив на національний характер

Державний устрій та політичне життя країни: форму правління та ключові принципи британської конституційної монархії; парламент: його структура (Палата громад і Палата лордів) та основні повноваження; виконавча влада та її взаємодія з парламентом; судова система і принципи верховенства права; основні політичні партії та їхня роль у сучасній політичній системі; виборча система та порядок проведення виборів на різних рівнях; місцеве самоврядування: організація влади у регіонах Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії; сучасні політичні тенденції: ключові реформи, актуальні виклики та роль Великої Британії у міжнародній політиці.

Загальна характеристика політичної термінології та мови офіційних документів.

Видатні політичні діячі Сполученого Королівства та їхній внесок у розвиток британської державності.

Тема 5. Система освіти та розвиток науки у Великобританії

Історичні засади британської освіти: еволюція від середньовічних церковних і приватних шкіл до модерних реформ XIX–XX ст., що забезпечили перехід від елітарної до інклюзивної системи.

Шкільна освіта Великобританії: структура державних і незалежних шкіл, основні рівні навчання, ключові сучасні тенденції та система державної атестації (GCSE, A-levels).

Вища освіта у Великобританії: рівні бакалаврату, магістратури й докторантури, особливості вступу, фінансування та міжнародний авторитет британських університетів.

Університетські традиції: роль Оксфорда і Кембриджа, старих шотландських університетів, інституцій XIX ст., «redbrick» університетів і нових громадських університетів у формуванні академічного та наукового простору країни.

Студентське життя Оксфорда: академічні традиції, коледжна система, позааудиторні практики й культурна мультикультурність університетської спільноти.

Відкритий університет: розвиток дистанційної освіти, інноваційні технології навчання та роль у забезпеченні освіти дорослих.

Видатні британські науковці та їхній внесок у світову науку та культуру.

Тема 6. Культура, традиції та мовні особливості Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії

Мистецтво, література, музика, театр та кінематограф Великої Британії. Архітектурна спадщина. Національні та регіональні традиції, свята, культурні символи. Державні та офіційні церемонії (коронації, відкриття парламенту). Традиційна британська кухня. Народні костюми та танці (шотландські кілти, ірландські танці). Королівська сім'я та її роль у суспільстві. Спортивні традиції: футбол, регбі, крикет, теніс у Вімблдоні. Місцеві фестивалі та ярмарки. Вплив колоніальної історії на культуру. Збереження культурної спадщини та музеї. Видатні особистості. Ідіоми, прислів'я та фразеологізми, пов'язані з історією та культурою.

Національна та культурна ідентичність Шотландії, Уельсу й Північної Ірландії та її відображення в англійській мові.

Змістовий модуль 2. Географічні, демографічні, історичні, соціально-економічні, етнічні та культурні аспекти життя США; мовленнєва поведінка, менталітет населення та сучасні соціально-глобальні виклики англомовних країн

Тема 7. Географія, економіка, демографічні та національно-етнічні особливості США

Географічне положення та регіональний поділ Сполучених Штатів; кліматичні особливості, природні зони й характерні представники флори та фауни; ключові річкові та озерні системи США.

Природні ресурси та основні економічні сектори країни.

Демографічна структура та тенденцій розвитку населення.

Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на американське суспільство.

Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси Сполучених Штатів. Досягнення американської економіки.

Національна символіка: the American flag; Liberty Bell; Uncle Sam; the American Eagle; the Great Seal of the United States.

Тема 8. Історичний розвиток США від колоніальної доби до сучасності

Перші англійські поселення: освоєння Нового Світу, створення перших колоній (Джеймстаун, Плімут), взаємодія з корінними народами.

Колоніальна Америка: формування тринадцяти колоній, економічна й соціальна диференціація, розвиток самоврядування.

Рух за незалежність: зростання напруження з Британією, податкові протести, ухвалення Декларації незалежності, перемога у Війні за незалежність.

Громадянська війна: конфлікт між Північчю і Півднем, питання рабства, збереження Союзу, подальша реконструкція країни.

Кінець XIX ст.: індустріалізація, урбанізація, імміграційний вибух, становлення США як індустріальної та імперської держави.

Перша половина XX ст.: участь у Першій світовій війні, економічний підйом 1920-х, Велика депресія й «Новий курс», провідна роль у Другій світовій війні.

Післявоєнний період та Холодна війна: протистояння з СРСР, війни у Кореї та В'єтнамі, ядерна стратегія, суспільні зміни.

Кінець XX ст.: політика Рейгана, завершення Холодної війни, глобалізаційні процеси часів Буша і Клінтона.

США у XXI ст.: події 11 вересня, війни на Близькому Сході, внутрішня поляризація, технологічний розвиток і сучасні виклики глобального лідерства.

Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації.

Відображення історичного розвитку в англійській мові.

Тема 9. Державний устрій США

Політична система США: основні політичні партії; Конституція США та Білль про права.

Законодавча влада (Конгрес) – двопалатний орган: Палата представників і Сенат.

Виконавча влада (Президент, Віце-президент, Кабінет).

Судова влада (федеральна та штатна).

Видатні політичні та державні діячі Сполучених Штатів та їхній вплив на розвиток американської державності.

Тема 11. Освітня система Сполучених Штатів Америки

Історичні засади розвитку освіти в США: сегрегація та дискримінація темношкірого населення, рух за громадянські права та освітні реформи XX ст.; програма *Great Society* та її вплив на розширення доступу до освіти.

Сучасна система освіти США: структура та особливості середньої і вищої освіти, типи закладів, фінансування та роль федерального й штатного рівнів управління.

Провідні університети США (Harvard University, Columbia University, Yale University, Massachusetts Institute of Technology, University of California, San Francisco) та їхній внесок у розвиток науки й освіти.

Видатні американські науковці та інновації в освітній системі США.

Тема 11. Культурне життя Сполучених Штатів: мистецтво, традиції та сучасні культурні практики

Театр, кіно, музика та образотворче мистецтво як складові культурного життя США.

Спорт і змагання у культурному та соціальному житті США: історія та сучасність.

Національні свята США: історичне походження, символіка та роль у формуванні суспільної ідентичності.

Традиції та звичаї США: культурна спадщина та її вплив на сучасне життя.

Кінематограф у США: історія, розвиток та культурний вплив.

Видатні культурні діячі Сполучених Штатів та їхній внесок у розвиток національної культури

Відображення культурних особливостей США у мовленні та мовних практиках сучасного суспільства.

Тема 12. Сучасні соціальні та глобальні виклики англomовних країн

Канада: географія, історичний розвиток, культура, система освіти, мовна ситуація та релігійні особливості

Австралія: географія, історичний розвиток, культура, система освіти, мовна ситуація та релігійні особливості

Соціальні проблеми та роль англomовних країн у світовій політиці та економіці

Вплив глобалізації на культуру та мовну ситуацію в англomовних країнах

Сучасні варіанти англійської мови.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма					
		усього	у тому числі				
			Л	С	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Предмет, зміст та завдання курсу «Лінгвокраїнознавство англomовних країн». Основні відомості про Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії.							
1	Основні поняття та проблематика лінгвокраїнознавства.	12	2	2		–	8
2	Великобританія та Об'єднане Королівство: загальні відомості, основні географічні, демографічні, соціально-економічні та етнокультурні характеристики, мовленнєва поведінка й менталітет	14	2	4		–	8
3	Об'єднане Королівство та англomовний світ: історичний огляд	16	2	4		–	10
4	Політична система та державний устрій Великобританії: чинники формування та вплив на національний характер.	14	2	4		–	8
5	Система освіти та розвиток науки у Великобританії	14	2	4			10
6	Культура, традиції та мовні особливості Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.	14	2	4			10
Разом за модуль		88	12	22			54
Змістовий модуль 2. Географічні, демографічні, історичні, соціально-економічні, етнічні та культурні аспекти життя США; мовленнєва поведінка, менталітет населення та сучасні соціально-глобальні виклики англomовних країн.							
7	Географія, економіка, демографічні та національно-етнічні особливості США.	10	2	2			6
8	Історичний розвиток США від колоніальної доби до сучасності.	14	2	4			8
9	Державний устрій США.	12	2	2			8
10	Освітня система Сполучених Штатів Америки.	6		2			4
11	Культурне життя Сполучених Штатів: мистецтво, традиції та сучасні культурні практики.	10		2			8
12	Сучасні соціальні та глобальні виклики англomовних країн	10		2			8
Разом за модуль		62	6	14			42
Усього годин		150	18	36		–	96

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми дисципліни та індивідуальні завдання. Обсяг самостійної роботи визначається навчальним планом і становить 96 годин. Під час роботи студенти використовують підручники, посібники, лінгвокраїнознавчі словники та наукові лінгвокраїнознавчі джерела.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді індивідуальних розрахункових завдань.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Типи навчальних лекцій:

- традиційні (зміст матеріалу дається в готовому для запам'ятовування вигляді);
- проблемні (аналізується певна наукова або практична проблема);
- розмовні (грунтується на переплетенні розмовних фрагментів лекції з відповідями слухачів або виконанням ними певних теоретичних чи практичних завдань).

Під час лекційних занять застосовуються також слайдові презентації.

На *семінарських* заняттях застосовуються різноманітні методи та прийоми навчання, а саме:

- традиційний усний виклад змісту теми;
- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань та кейсів;
- аналіз автентичних текстів (робота з газетними статтями, блогами, піснями дозволяє розвивати мовну компетенцію та критичне мислення);
- практичні вправи, творчі індивідуальні та групові завдання,
- активні та інтерактивні методи навчання:
- лінгвокраїнознавчі вікторини та ігри;
- перегляд та обговорення англomовних фільмів та серіалів;
- дискусії та дебати на актуальні теми, пов'язані з англomовними країнами.
- рольові ігри.
- створення презентацій та проєктів;
- написання есе на запропоновану тему;
- проєктне навчання: студенти можуть працювати над проєктами, які вимагають досліджень, аналізу та представлення результатів;
- використання інтернет-ресурсів, відео- та аудіоматеріалів для збагачення процесу навчання та роботи з текстами;
- асоціативні та візуальні засоби: використання майнд-меп, схем, картинок для систематизації та уявлення інформації.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:

- усне або електронне опитування (використання платформ (Kahoot, Mentimeter, Google Forms) для індивідуальної або командної перевірки знань);
- експрес-опитування: швидка перевірка рівня знань та розуміння матеріалу;
- групові або командні завдання: робота над кейсами та проблемними ситуаціями; оцінюється результат, участь у дискусії та аргументація рішень;
- міні-дослідження: підготовка коротких доповідей або досліджень на тему культури, традицій та літератури англomовних країн (контроль за логікою викладу, глибиною аналізу та якістю джерел);
- презентації та мультимедійні проекти (оцінюється зміст, наочність та усний виступ);
- есе та творчі письмові завдання (написання аналітичних або рефлексивних робіт дає можливість перевірити уміння структурувати думку англійською мовою та критичне мислення);
- дебати та рольові ігри (оцінюється аргументація, знання фактів та активність у дискусії);
- лінгвокраїнознавчі вікторини та ігри (інтерактивні завдання, кросворди, конкурси; сприяють перевірці знань у легкій, ігровій формі);
- захист проектів (презентація та обґрунтування дослідницьких або творчих робіт студентів).

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усно-письмового екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає:

1. Лінгвокраїнознавчий тест (15).
2. Ситуаційне комунікативне завдання(10 балів).

Студент отримує проблемне або порівняльне питання та дає коротку монологічну відповідь.

Приклад: Поясніть роль Британської імперії у формуванні англomовного світу.

3. Reading Comprehension (15 балів).

Прочитати текст на лінгвокраїнознавчу тематику та виконати завдання на перевірку розуміння змісту, інтерпретацію фактів та аналіз культурно-мовних особливостей.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

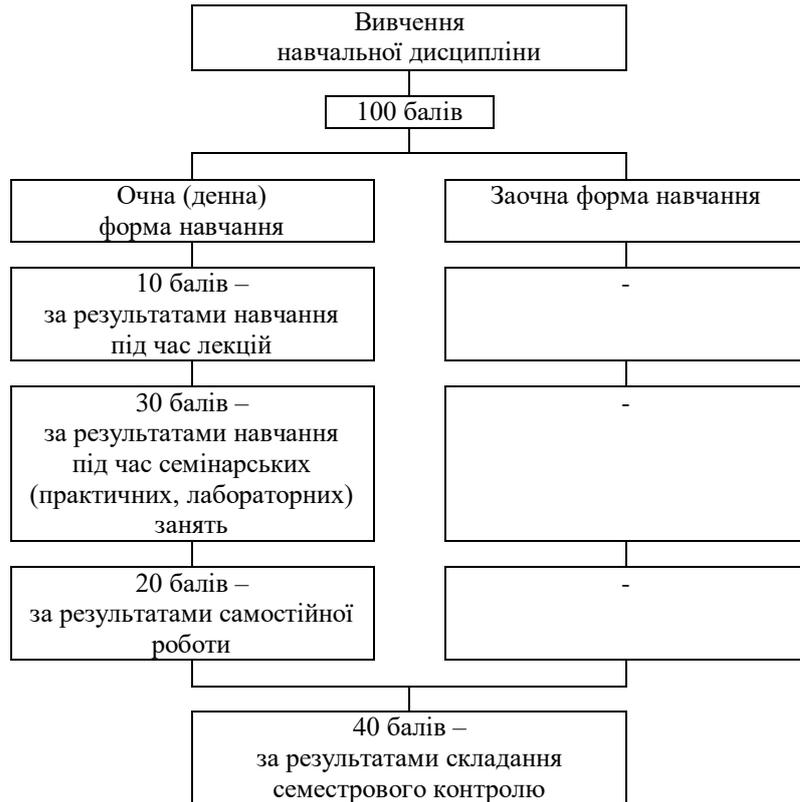

Рис. 6.1. Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Бабенко О. Country Studies through Language: English-Speaking World /Лінгвокраїнознавство країн основної іноземної мови (англ.). Навчальний посібник для студентів ОС «Бакалавр» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 035 «Філологія»: Вид-но НУБіП України, 2016. 324 с.
2. Башманівський О.Л., Вигівський В.Л., Моркотун С.Б. Лінгвокраїнознавство. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 98с.
3. Гапонів О.Б. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни : підручник / Гапонів О.Б., Возна М.О. Вид. 2-ге. Вінниця : НОВА КНИГА, 2018. 352 с.
4. Борисенко Н.Д., Кодубовська О.О. Лінгвокраїнознавство: англomовні країни : Навчальний посібник (англійською мовою). Житомир, 2019. 154 с.
5. Гошилик В.Б. Лінгвокраїнознавство: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2007. 64 с.
6. Кузенко Г.М. Методичні рекомендації з курсу “Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни”. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. Вип. 114. 96 с.
7. Лінгвокраїнознавство Великої Британії: Матеріали лекцій /Укладач. Морозова І.І. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 100 с.
8. Цегельська М.В. Great Britain: Geography, History, Language. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 208 с.
9. Цегельська М.В. The USA: Geography, History, Language. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 192 с.
10. Sharman E. Across cultures. England: Pearson Education Limited, 2004. 159p.

7.2. Допоміжні джерела

11. Веклич Ю. І., Соколовська С. В. Англомовні країни: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2011. 288 с.
12. Гусева Г.Г., Пікалова А.О., Рембач О.О. Інноваційні підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх філологів // Суспільство та національні інтереси: журнал. 2025. № 10(18) 2025. С.278-290.
13. Антонюк Н.М. Англомовні країни та Україна. Вінниця: Нова книга, 2001. 255 с.
14. Арделян О.В. *Lingual Country Studies: навч. посіб. для студентів ВНЗ, які вивчають англ. мову як спец.* Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 148 с.
15. Вигран О. Ф. Знайомтеся: Великобританія. К.: Форум, 2001. 304 с.
16. Голіцинський Ю.Б. Велика Британія: посібник з країнознавства. К.: Видавництво Арій, 2006. 480 с.
17. Дубенко О.Ю. Сполучені Штати Америки: путівник перекладача. Вінниця: Нова книга, 2007. 504 с.
18. Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. *All Things English. Смак до життя по-англійськи: посібник для студентів та викладачів ВНЗ.* Вінниця: Нова Книга, 2005. 160 с.
19. Павлик О.Б., Рембач О.О. Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мови // «Вісник науки та освіти» (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). Випуск № 10(40) 2025. С. 724 - 743.
20. Рембач О.О. Автентичні матеріали як засіб формування лінгвокраїнознавчої компетентності у професійній підготовці філолога // *Modernization of today's science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, May 30, 2025. Glasgow, Scotland, United Kingdom: International Center of Scientific Research. ISBN 979-8-89660-283-5 (series) DOI 10.36074/scientia-30.05.2025. С. 246-251.*
21. Рембач О.О. Вплив германських племен на становлення англосаксонського суспільства Британії // Актуальні проблеми сучасної філології, перекладознавства та лінгвістичного забезпечення сектору безпеки й оборони : тези III Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 12 грудня 2024 року). Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2025. С. 123-127. (у співавторстві із Бабчинською Анастасією та Кустовською Іриною)
22. Рембач О.О. До питання про становлення лінгвокраїнознавчої компетентності у фаховій підготовці майбутніх філологів-перекладачів // *The current state of development of world science: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IX International Scientific and Theoretical Conference, July 4, 2025. Lisbon, Portuguese Republic: International Center of Scientific Research. С.97-100.*
23. Рембач О.О. Ідіоми англійської мови як репрезентанти національної культури та ментальності // збірник наукових праць за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «RICERCHE SCIENTIFICHE E METODI DELLA LORO REALIZZAZIONE: ESPERIENZA MONDIALE E REALTÀ DOMESTICHE» (06.06.2025; Болонья; Італійська Республіка). Bologna-Vinnytsia: Associazione Italiana di Storia Urbana & UKRLOGOS Group LLC, 2025. С. 382-391.
24. Рембач О.О. Норманський чинник у становленні багаторівневої лексико-стилістичної системи сучасної англійської мови. /// збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної наукової конференції «Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики» (м. Кропивницький, 6 червня, 2025 р.). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ«УКРЛОГОС Груп, 2025. С. 325-329.
25. Рембач О.О. Римське завоювання Великої Британії: вплив на мову та культуру // Актуальні проблеми сучасної філології, перекладознавства та лінгвістичного забезпечення сектору безпеки й оборони : тези III Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 12 грудня 2024 року). Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2025. С. 164-168. (у співавторстві із Чорною Маргаритою та Кустовською Іриною)
26. Рембач О.О. Стереотипи в міжкультурній комунікації: лінгвістичний, культурологічний та лінгвокраїнознавчий аспекти аналізу (на матеріалі англомовних країн) (у

співавторстві із Шевчук Олександром) // Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики: збірник наукових праць з матеріалами VI Міжнародної наукової конференції, м. Полтава, 28 листопада, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. С. 558-567.

27. Рудич Є. В. Країнознавство. Велика Британія. Культура і традиції. Видавнича група «Основа». Х. : «Тріада+», 2007. 128 с.

28. Шульженко Ю. М. Курс лекцій з “Лінгвокраїнознавства англійської мови”. Кременчук, 2018. 90 с.

29. Шульженко Ю. М. Методичні вказівки щодо практичних занять з дисципліни “Лінгвокраїнознавство англійської мови”. Кременчук, 2018. 51 с.

30. Шульженко Ю. М. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з дисципліни “Лінгвокраїнознавство англійської мови”. Кременчук, 2018. 54 с.

31. Althen G., Doran A., Szimania S. A Guide for Foreigners in the United States. Intercultural Press, 2003. 295 p.

32. Fox Kate. Watching the English. London, 2016. 592 p.

33. Harvey P., Johnes R. Britain Explored. Longman, 2002. 240 p.

34. Hollis L. London Rising: *The Men Who Made Modern London*. New York: Walker and Company, 2008.

35. James O’Driscoll. *Britain*. Oxford: Oxford Univ. Press, 2000. 224 p.

36. Karen Hewitt. *Understanding Britain Today*. Oxford: Perspective Publications Ltd, 2000. 307 p.

37. McDowall D. *Britain in Close-up: An In-depth Study of Contemporary Britain*. Longman, 2008. 210 p.

38. O’Driscoll J. *Britain. The country and its people: an introduction for learners of English*. London: Oxford University press, 1995. 223 p.

39. O’Callaghan B. *An Illustrated History of the USA*. London: Longman Group Limited, 2005.

40. Prail A. *United Kingdom: A Modern Tradition*. Foreign & Commonwealth Office, 2002.

41. Rembach O.O. *Integrating Culture in Foreign Language Education and Pedagogical Strategies // Modern science and innovation: trends, challenges, and breakthroughs: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, May 23, 2025*. New York, USA: International Center of Scientific Research. ISBN 979-8-89660-282-8 (series) DOI 10.36074/scientia-23.05.2025. P. 247-256.

42. Rembach O.O. *The Linguocultural Paradigm in the Formation of Philology Students’ Professional Competence // The process and dynamics of the scientific path: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, May 9, 2025*. Strasbourg, French Republic: International Center of Scientific Research. ISBN 979-8-89660-279-8 (series) DOI 10.36074/scientia-09.05.2025. P. 116-121

43. Sheerin S., Seath J., White G. *Spotlight on Britain (second edition)*. London: Oxford University Press, 1997. 138 p.

44. Sinclair M. *The Thames: A Cultural History*. London: Oxford University Press, 2007. 288 p.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Веб-сайт Парламенту Великобританії URL: <http://www.parliament.uk/>
2. Веб-сайт Великої Британії URL: <http://www.ox.ac.uk/>
3. Веб-сайт Вельсу URL: <http://www.wales.com/>
4. Веб-сайт Шотландії URL: <http://www.scotland.com/>
5. Веб-сайт Північної Ірландії URL: <http://www.northernireland.gov.uk/>
6. Веб-сайт Британського королівського двору URL: <http://www.royal.gov.uk/>
7. Веб-сайт історії Великої Британії від BBC URL: <http://www.bbc.co.uk/history/british/>
8. Посилання на веб-сайт The Guardian URL: <http://www.theguardian.com>

9. Geography Now! UNITED KINGDOM URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=uL3a3aMdMQ>
10. Geography Now! UNITED STATES OF AMERICA URL:
https://www.youtube.com/watch?v=Xp_TGiL9Sk
11. Geography Now! Canada URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SxhUsPBFpkU>
12. Geography Now! Australia URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ynHIlx5RgtI>
13. Geography Now! NEW ZEALAND URL: (AOTEAROA)
<https://www.youtube.com/watch?v=FtZaaKFi7RM>